

סביר להניח שאובמה יתערב באורח משמעותי במו"מ רק אם קרי יבקש ממנו, ואם להתערבותו יש סיכוי סביר להביא למפנה

הוא יואשם שלא עשה מספיק ולא מנע את הכישלון. גם אם אובמה ישקיע מאמץ רב במתווה וישיג הצלחה כלשהי, העור צמה שתיוותר בידו עלולה שלא להספיק להשגת הסכם כולל, שתהיה הרבה יותר קשה ומורכבת ממתווה למו"מ. סביר להניח שאובמה יתערב באורח משמעותי במו"מ רק אם קרי יבקש ממנו, ואם להתערבותו יש סיכוי סביר להביא למפנה.

הדימוי של ארה"ב בעולם בכלל, ובמזרח התיכון בפרט, הוא של מעצמה קורסת, או לכל הפחות נחלשת, שאינה יכולה או מעוניינת להנהיג יותר את העולם. זה קורה במשמרת של אובמה ולכן הוא זקוק להישג היסטורי, כזה שיקבע את מורשתו הבינלאומית במונחים של סיום מלחמות, פיוסים היסטוריים והשכנת שלום. הוא צריך להצדיק את פרס נובל לשלום שהוענק לו בשנת כהונתו הראשונה כאשראי דיפלומטי. הסכם שלום בין ישראל-פלסטינים, ואחריו בין ישראל לבין העולם הערבי, מתאים להגדרת המורשת והפרס, אבל הוא מתאים הרבה פחות לעמדות הצדדים שעדיין לא הגמישו מספיק את עמדותיהם.

אם אובמה ייכנס לעובי הקורה ויבקש או ידרוש מנתניהו לקבל את מתווה קרי, אפילו עם הסתייגויות, אזי ראש הממשלה - הניצב גם הוא בפני דילמות פוליטיות לא פשוטות - יצטרך להחליט עד כמה הוא מוכן ללכת לקראתו, כאשר לסירוב עלול להיות מחיר כבד. "כן, אבל" עדיף על "לא". "כן, אבל" של שני הצדדים יאפשר לפחות למנוע את התמוטטות השיחות ולהשיג עוד שנה של מו"מ. זהו היום

היעד העיקרי והצנוע של קרי ואובמה. ■

פרופ' איתן גלבוע הוא ראש ביה"מ לתקשורת וחוקר בכיר במרכז בס"א למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת בר-אילן

© כל הזכויות שמורות לידיעות אחרונות בע"מ

אין להעתיק, להפיץ, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לשדר בדרך כלשהי (בכתב, בדפוס או במדיה אחרת) - ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - חלק כלשהו של העיתון (לרבות טקסט, איווים, צילומים, תמונות, מפות, גרפיקה) הן בגרסה טקסטואלית והן בדפוס מעוצבים, לרבות באמצעות הקלטה והקלדה, ללא אישור מפורש בכתב מהמוציאה לאור, ידיעות אחרונות בע"מ

איתן גלבוע • מנמיכים ציפיות

כן, אנחנו יכולים לנסות

ערפל כבד אופף את פגישתו של נתניהו עם אובמה היום בבית הלבן. ידיעות סותרות מופיעות חדשות לבקרים ולא ברור אם משהו בכלל שולט במצב ומנתב את המהלכים. לא ברור אם הנשיא יציג לנתניהו את מתווה העקרונות למו"מ שג'ון קרי מקדם,

או רק יברוק איתו חלקים שנויים במחלוקת; לא ברור אם אובמה החליט להגביר את מעורבותו במו"מ וילחץ על נתניהו לקבל את המתווה או שלא; לא ברור אם תאריך היעד שנקבע לסיום המו"מ, 29 באפריל, עדיין בתוקף, או שהוא יוגמש וקרי יאריך אותו בכמה חודשים; ולא ברור אם המתווה ייחדם על ידי הצדדים או שהם רק יקבלו אותו עקרונית ויורשו להוסיף הסתייגויות.

בכהונתו הראשונה קבע אובמה יעד של הקמת מדינה פלסטינית וסיום הסכסוך הישראלי-ערבי תוך שנה. בתחילת כהונתו השנייה הגריר קרי יעד של השגת הסדר כולל תוך תשעה חודשים. נראה שטווחי הזמן מתקצרים, אבל המכשור לים מתגברים. בשני המקרים, הערכות הזמנים והקשיים לא היו ריאליות.

בכהונתו הראשונה אובמה היה מעורב מאד בסוגיה הפלסטינית-ישראלית, קיווה להשיג הסדר כולל, כפה על נתניהו את עקרון שתי המדינות והקפאת בנייה בהתנחלויות, אבל לא הצליח אפילו לחדש את המו"מ. בתקופת כהונתו השנייה הוא נמנע מהתערבות במו"מ הישראלי-פלסטיני והשאיר לקרי את כל הבמה. אובמה הניח שאם קרי ייכשל, אז הוא עצמו לא ייפגע, ואם קרי יצליח, הוא - הנשיא - יקח קרדיט על ההישג.

אובמה ניצב בפני דילמות. אם הוא יטיל את כל כובד משקלו על המתווה של קרי והמאמץ ייכשל, למורשתו ההיסטורית יתווסף עוד ציון שלילי. אם לא יתערב והמאמץ ייכשל,